

## Okres zaborów

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

**P**odczas Powstania Kościuszkowskiego na potrzeby obrony rekwirowano srebra kościelne. 9 maja 1794 r. osądzono i skazano na śmierć biskupa Józefa Kossakowskiego, członka rządu. 28 czerwca lud zlinczował targowiczana biskupa Ignacego Massalskiego.

### **Oświata w Królestwie Polskim pod rządami masona oraz klerykała – porównanie**

Początkowo Komisja Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego znajdowała się w gestii ministra Łoży Masońskiej Stanisława Kostki — Potockiego, co przesądzało o antyklerykalnym charakterze rządów tego ministra (1815 — 20). Jednak fakt, że szkoły były wolne od wpływów Kościoła niemożebnie drażnił episkopat na czele z Janem Pawłem Woroniczem. Biskupi doprowadzili do zdymisjonowania antyklerykała i wprowadzenia swojego człowieka: Stanisława Grabowskiego [1].

Za masona	Za klerykała
Powstał Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, biblioteka Rozbudował system szkół elementarnych Podwojono liczbę nauczycieli	Zlikwidował przymusowe składki na rozwój i utrzymanie szkół Liczba szkół elementarnych spadła o połowę

Grzegorz XVI w 1832 w podzięce za poparcie Pawła I w wojnie z Napoleonem, wydał encyklikę, w której potępił Powstanie Listopadowe. Nazwał powstańców „podłymi buntownikami, nędznikami, którzy pod pozorem dobra powstali przeciw władzy swojego monarchy” (prawosławnego cara!). Tak przemawia papież do Polaków w Kordianie Juliusza Słowackiego: *„Niech się Polaki modlą, czczą cara i wierzą, (...) Niech wasz naród wygubi w sobie ogniów jakobińskich zaród albo Na pobitych Polaków pierwszy klątwę rzucę”*. W 1842 r. publicznie odwołał wcześniejszą opinię o Powstaniu, stwierdzając, że został oszukany przez posła carskiego. Pozostaje pytanie, dlaczego potrzebował aż dziesięciu lat aby to zrozumieć?

Legion Adam Mickiewicza przeszedł wiosną 1848 r. na służbę Republiki Rzymskiej, podążyli tam na wezwanie Mazziniego, by jej bronić. Około 200 Polaków brało udział w obronie Rzymu przed francuskim korpusem ekspedycyjnym, który przywrócił siłą Państwo Kościelne papieżowi. Legion polski, powstały w papieskim Rzymie, zakończył działania w obronie republiki rzymskiej w walce ze świecką władzą papieża.

17 września 1863 konsystorz (kuria biskupia) wileński nazwał Powstanie Styczniowe „rokoszem” wywołanym przez „łotrzyków”, „ludzi nieporządku”, „przestępców”.

Rok błogosławiony dla Polski to 1864 — po powstaniu styczniowym następuje kasata zakonów.

Fragment odezwy Postępowej Młodzieży Szkół ĩrednich o rozpoczęciu strajku szkolnego, Warszawa, luty 1905. Domagamy się: *„Pkt 2: Zniesienia systemu policyjnego w szkołach. Powinien być zniesiony inspektorat i wszystko, co jest z nim związane: śledzenie, donosicielstwo i rewizje. **Powinien być również zniesiony przymus religijny, kartki do spowiedzi, obowiązkowe uczęszczanie do kościoła i prześladowania za wolnomyślność”** [2].*

Przypisy:

[1] zob. też: "Gazeta Wyborcza" 2-3.12.2000

[2] Podręcznik do historii kl. 2.

#### **Mariusz Agnosiewicz**

Założyciel, redaktor naczelny i publicysta Racjonalisty, założyciel i prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))  
[Strona www autora](#)



[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 16-05-2002)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,93) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,93>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz  
Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.  
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do [redakcja@racjonalista.pl](mailto:redakcja@racjonalista.pl)